

RENOVACIÓ

Preus de subscripció

Un mes, 50 cènt. Número solt, 10 cènt.

Anuncis (Preu per mensualitats)

4.ª plana, 8 ptes. : 6.ª, 4 ptes. : 12.ª, 2 ptes.

Intercalats i remitis, a preus convinguts

Periòdic setmanal, portaveu de la Joventut Nacionalista Republicana Socialista (en constitució)

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ
CLAVÉ, 3

ADMINISTRACIÓ
PRIM, 60

Tots els treballs són de reproducció lliure, indicant tant sols la procedència

11 febrer 1873

Avui compleix el XLIV aniversari de la proclamació de la primera república espanyola.

¡Qué hermosa epopeia, per la llibertat, la data que encapsala aquesta remembrança!

¡Qué bella creuada per la democràcia esculpíren els republicans d'aquella jornada, a l'exterioritzar ses rebel·lions vers l'absolutisme endogalador, a l'extrem de lograr implantar, degut a llur virilitat, el govern del poble per el poble.

Més, ¿on són els fruits de la sang vessada en holocauste de l'ideal? ¿Què en queda de aquell inaudit i incomparable esforç? Tant sols l'enyorança, el desig de veure reproduïts aquells fets gloriosos. L'anhel de sentir-nos representats per un règim en consonància amb la nostra dignitat ciutadana. Això es el què ens queda. Anyorança, desitjos, anhels de Llibertat, de Justícia i de Progrés...

Per a celebrar la gloriosa data, que tants anys fa que remembrem i, que tant poc esperit de sacrifici demostrem per a restablir, tenen lloc avui, per tots els indrets d'Espanya, diversos actes, en els quals se posaran de relleu les excel·lències de la forma de govern republicana. Uns, en forma de banquet. Altres, de míting. Altres, de vetllada... Se pronunciaràn bells parlaments. Els bons oradors faràn gala de sa eloqüència. I ensalçaràn figures del republicanisme, entre les quals se faràn destacar les d'en Pi i Margall, Salmerón, Figueras... Se condemnaran vells procediments i àdhuc se proposaran esmenes de conducta.

Emperò, després, què? Seguiràn els mateixos cabdills, disposats a actuar de dictadors, quan arribi el moment d'emir el poble son sufragi? Continuaràn integrant les candidatures els homes fracassats, els paràsits del partit?... Són extrems, aquests, que en dies memorables com avui convindria se possessin en tela de judici; puix si amb tantes commemoracions no s'ha pogut assolir la consecució de l'ideal, quan menys naixés d'alguna d'elles la renovació tant necessaria en el partit republicà.

En la data d'avui, la sombra del mestre Pi i Margall deuria alçar-se i viure en la consciència de tots els homes que creuen en la República com a suprema esperança per a salvar a Espanya de la ruïna que menaça acabar amb la nostra mermada hisenda, i, tal vegada mirant-se en el cristall de les sagrades virtuts de aquell sant varó, se prendrà exemple de l'acendrat amor que, en vida, demostrà per a la causa per la qual batallarem tots els que sentim circular per nostres venes sang lliberal; alentant-nos sa venerable figura a readquirir la fé

perduda, fins a acabar amb l'atonía que des de algún temps regna entre'ls creients en la Democràcia republicana.

Per la nostra part, nosaltres, amb tot i ésser novells en política, en aquests moments en que les desercions i els defalliments estàn a l'ordre del dia, ens honorem i congratulem en afirmar amb tot vigor, la nostra fé republicana, jamai abdicada; puix som dels que creiem que la forma de govern no és cosa accidental, com pretenen fer entendre alguns trànsfuges. I en apoi d'aquesta manifestació, acabem dient, amb l'inoblidable Pi, ilustre autor de «Les Nacionalitats»: «Es inexacte que baix els reis hereditaris, existeixi ni pugui existir la Democràcia.»

Carta oberta al senyor director de "La Comarca"

Molt senyor meu: Amb estupefacció i sorpresa, vàrem llegir el darrer número del periòdic que dirigim.

En ocasió que l'agrupament de joves que constituim la «Joventut Nacionalista Republicana Socialista», d'aquesta vila, i fem el periòdic RENOVACIÓ, vàrem organitzar un míting d'afirmació republicana en l'hostatge de «L'Unió Lliberal», coincidint la celebració d'aquest nostre primer acte de propaganda, amb la ja consuetudinària commemoració que de la diada del 17 de gener de 1875, celebra tots els anys l'aludida associació, surt el periòdic que teniu l'honor de dirigir, amb dos articles furibonds i que quasi espanten a les criatures, i amb una nota informativa, en la qual se maludeix personalment. I, no tant sols pel què's refereix a la meua actuació política; àdhuc també, i de una manera insolent, involucrant aquesta amb la meua actuació professional en aquesta vila.

Respecte al primer extrem, no m'he d'entretènyer en refutar lo irrefutable. El nostre company, en Pere Vegué, sots la seva firma, ha tingut a bé, en aquesta mateixa edició, contestar a l'exabrupte que, amb la firma vergonyant de Un oyente, heu deixat publicar en vostre setmanari. Per la meua part, tant sols me cal fer constar, que l'únic acte organitzat per nosaltres aquell dia, fou el míting del demà; i que l'intervenció d'en Vegué en el nostre acte i en el punt essencial en que tractà de les classes de segona ensenyança, no fou més que tornar a dir, de paraula, el què en les nostres planes havia constituït una campanya, encare avui incontestada.

Respecte al segon extrem, únic que m'ha

induit a agafar avui la ploma, no cal que us digui que no puc dirigir-me a vos, senyor director, puix de sobres sé que no és obra vostra. No obstant, feu saber al vostre redactor en cap, que fassi l'obsequi de procurar entendre's solament amb la seva, de consciència, que pot-ser hiindrà prou feina, puix si desgranessim un xic la seva actuació professional, pot-ser en deduiríem conseqüències que no tindríen res d'altruïstes i ni tant sols mitjanament humanes.

Digueu-li, també, que ni des de «La Comarca», ni com a catòlic militant, tingui la pretensió ridícula de que haguem de passar a la seva previa censura's actes i fets que, com a polítics, tinguem a bé realitzar; i, finalment, feu-li avinent que de la consciència dels meus parroquians, soc jo el què, en el cas que cita, me n'he de preocupar. Que no's molesti, doncs; que s'entretengui organitzant aplecs i altres actes més o menys divertits i que fassi'ls possibles de no haver d'utilitzar carruatges ni peces de roba que, per lo democràtiques que resulten, no escauen gaire a la seva posició.

Mani, senyor director, a aquest afectíssim servidor

ALFRED CANAL

En defensa propia

¿No les parece que han estado oportunos, los señores de «La Comarca»? ¡Pobrecitos! Cuando no tienen razones que aportar a una discusión, maltratan desvergonzadamente a quien les habla claro. Dejémosles; no saben lo que se dicen.

Pero, antes de abandonarles por... lo que sean — pues todos nos conocemos — puntualicemos; pongamos los puntos sobre las íes.

Un señor Oyente que trata en «La Comarca», de los actos celebrados el domingo. 28 de enero, llama idiotas a todos cuantos me escuchaban. Siendo él, como se confiesa, uno de ellos. ¿no será tan idiota como el que más?

Yo, el más humilde de los maestros, ¿qué no anhelo aprender, siendo mis profesores hombres que ocupan «la academia de la ciencia»? Ande, señor Oyente, ande pronto a manifestarles que estoy presto a seguir sus enseñanzas, siempre que sean buenas.

Respecto a la causa por la que aquellos señores educaron a sus hijos en colegios de religiosos, el Oyente lo sabe y yo también, y, sin nosotros, son muchos los que están enterados. Pero, si alguien lo ignora y el Oyente me lo pide con su propio nombre, — y el Oyente ese no resulta de paja — estoy pronto a servirle; puesto que ya debe saber que soy de los que no me duelen prendas.